

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2019
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2019/0151(COD)

11228/19
ADD 3

RECH 406
COMPET 582
EDUC 351
CODEC 1299
IA 176

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	11 Ιουλίου 2019
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2019) 331 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιατύπωση) και Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) για την περίοδο 2021-2027: τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2019) 331 final.

σνημμ.: SWD(2019) 331 final

Βρυξέλλες, 11.7.2019
SWD(2019) 331 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

**Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιατύπωση)
και**

**Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το
στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και
Τεχνολογίας (EIT) για την περίοδο 2021-2027: τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας
για καινοτομία της Ευρώπης**

{COM(2019) 330 final} - {COM(2019) 331 final} - {SEC(2019) 275 final} -
{SWD(2019) 330 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιατύπωση) και την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) για την περίοδο 2021-2027: τόνωση του ταλέντου και της ικανότητας για καινοτομία της Ευρώπης

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) έχει την αποστολή να αντιμετωπίζει τις μείζονες κοινωνιακές προκλήσεις βελτιώνοντας τις επιδόσεις της ΕΕ στον τομέα της καινοτομίας χάρη στην ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης που συγκροτούν η έρευνα, η εκπαίδευση και η καινοτομία.

Το EIT ιδρύθηκε το 2008 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008 (στο εξής ο «κανονισμός για το EIT»)¹. Ο εν λόγω κανονισμός καθορίζει την αποστολή, τους στόχους και τον προϋπολογισμό που διατίθεται στο EIT και, κατά συνέπεια, πρέπει να συνάδει με το ισχύον πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία.

Στην πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία για την περίοδο 2021-2027, καθορίζονται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός για το EIT για την επόμενη περίοδο, καθώς και η λογική, η προστιθέμενη αξία, οι τομείς παρέμβασης, οι γενικές γραμμές δραστηριότητας και οι δείκτες επιδόσεων του Στο πλαίσιο της πρότασης το EIT αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες του πυλώνα «Καινοτόμος Ευρώπη».

Η πρόταση αυτή καθεαυτή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» δεν παρέχει τη νομική βάση για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του EIT μετά το 2020. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός για το EIT πρέπει να τροποποιηθεί.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού για το EIT κάθε επτά έτη η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση για ένα στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας που καθορίζει τις στρατηγικές, μακροπρόθεσμες προτεραιότητες και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του EIT, οι οποίες πρέπει να συνάδουν με το ισχύον πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία. Το υφιστάμενο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας καλύπτει την περίοδο 2014-2020². Κατά συνέπεια, πρέπει να υποβληθεί πρόταση για ένα νέο θεματολόγιο καινοτομίας του EIT για την περίοδο 2021-2027 σε συνδυασμό με την πρόταση για την αναθεώρηση του κανονισμού για το EIT.

Η παρούσα πρωτοβουλία έχει σκοπό να τροποποιήσει με αναδιατύπωση τον κανονισμό για το EIT και να ευθυγραμμίσει το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Καλύπτει τους νέους τομείς προτεραιότητας του EIT, καθώς και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης έχει σκοπό να βελτιώσει τη λειτουργία του EIT λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα των παρελθόντων ετών.

Συγκεκριμένα, η πρωτοβουλία εστιάζει στην εξεύρεση λύσεων για ζητήματα που εγείρονται σε τρεις

1 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1292/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 11ης Δεκεμβρίου 2013. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:02008R0294-20140101&qid=1558701057468&from=EL>.

2 ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1312/2013/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT): η συνεισφορά του EIT σε μια πιο καινοτόμο Ευρώπη.

βασικούς τομείς. Πρώτον, θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που σχετίζονται με το μοντέλο χρηματοδότησης του ΕΙΤ. Δεύτερον, θα προτείνει λύσεις ώστε να ενισχυθεί ο αντίκτυπος των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΕΙΤ, δηλ. να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με την εκπαιδευτική συνεισφορά του καθώς και η στήριξη που παρέχει για την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας σε ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τέλος, η πρωτοβουλία θα συμβάλει στην αύξηση της περιφερειακής εμβέλειας του ΕΙΤ μέσω της καλύτερης ενσωμάτωσης των ΚΓΚ (κοινότητες γνώσης και καινοτομίας) στα τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας. Η πρωτοβουλία θα σκιαγραφήσει επίσης τους μελλοντικούς τομείς προτεραιότητας για τις ΚΓΚ.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία θα αντιμετωπίσει σειρά τεχνικών θεμάτων, έτσι ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και η συνοχή των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ. Σ' αυτές συγκαταλέγεται το ανοιχτό πνεύμα και η διαφάνεια των ΚΓΚ, η διακυβέρνηση του ΕΙΤ και οι συμβατικές διατάξεις σχετικά με το προσωπικό του.

Τα θέματα που εντοπίστηκαν θα επιλυθούν με τροποποίηση του κανονισμού για το ΕΙΤ και με την έγκριση του στρατηγικού θεματολογίου καινοτομίας του ΕΙΤ για την περίοδο 2021-2027. Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων βασίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων που διενεργήθηκε για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;

Η παρούσα πρωτοβουλία υποστηρίζει τη μελλοντική εφαρμογή και τη στρατηγική χάραξη της πολιτικής του ΕΙΤ και θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του για την περίοδο 2021-2027, όπως ορίζονται στην πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», δηλ. να ενισχυθούν τα βιώσιμα οικοσυστήματα καινοτομίας σε όλη την Ευρώπη· να εξυρευθούν νέες λύσεις στις παγκόσμιες κοινωνιακές προκλήσεις για την προώθηση και την καλλιέργεια της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας μέσω της βελτίωσης στον τομέα της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ αναμένεται:

- α) να αυξήσουν τον αντίκτυπο των ΚΓΠ και την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης μέσω ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού μοντέλου χρηματοδότησης του ΕΙΤ·
- β) να αυξήσουν την ικανότητα καινοτομίας και ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της προώθησης θεσμικών αλλαγών στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη·
- γ) να αυξήσουν την περιφερειακή εμβέλεια του ΕΙΤ, προκειμένου να αντιμετωπιστούν περιφερειακές ανισότητες ως προς την ικανότητα καινοτομίας στο σύνολο της ΕΕ.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία έχει σκοπό να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ δίνοντας λύσεις στα ακόλουθα ζητήματα: ανοιχτό πνεύμα και διαφάνεια των ΚΓΚ, διακυβέρνηση του ΕΙΤ, συμβάσεις και αδιάλειπτο της παροχής υπηρεσιών του προσωπικού του ΕΙΤ.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;

Το ΕΙΤ διαθέτει ένα μοναδικό τρόπο δημιουργίας πανευρωπαϊκών οικοσυστημάτων καινοτομίας που συνδέουν την εκπαίδευση, την έρευνα, τις επιχειρήσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Καλύπτει ένα κενό στο σύστημα στήριξης της καινοτομίας που παρέχουν τα κράτη μέλη. Οι δραστηριότητες των ΚΓΠ εξασφαλίζουν αυξημένη ποιότητα της καινοτομίας, δημιουργία διασυνοριακών, πολυεπιστημονικών δικτύων, ανάπτυξη συνεργασίας με περισσότερο διατομεακό χαρακτήρα καθώς και ευρύτερη γεωγραφική εμβέλεια. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΙΤ προσφέρουν προστιθέμενη αξία σε άλλα υπάρχοντα προγράμματα, χάρη ιδίως στη διάστασή τους όσον αφορά την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

B. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;

Έχουν εξεταστεί τρεις επιλογές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν:

Η επιλογή 1 (βασικό σενάριο) συνίσταται στη συνέχιση των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ ως έχουν σήμερα, με τις αναγκαίες προσαρμογές, ώστε αυτές να ευθυγραμμιστούν με την πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Έτσι, το ΕΙΤ θα συμμορφωθεί με τα κριτήρια εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης που διέπουν τις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις. Θα αναπτύξει συνέργειες με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας. Θα υπάρξουν δύο νέες ΚΓΚ.

Η επιλογή 2 εμπεριέχει το βασικό σενάριο και, επιπλέον, προβλέπει μια σειρά μέτρων, έτσι ώστε η λειτουργία του ΕΙΤ να γίνει αποτελεσματικότερη και να προσαρμοστεί το μοντέλο χρηματοδότησής του. Θεσπίζει μια νέα δράση του ΕΙΤ για τη στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΤΕ) και για την ενίσχυση του περιφερειακού προγράμματος καινοτομίας του. Θα υπάρξουν δύο νέες ΚΓΚ.

Η επιλογή 3 εμπεριέχει το βασικό σενάριο και μια σειρά μέτρων που θα καταστήσουν αποτελεσματικότερη τη λειτουργία του ΕΙΤ, όπως και η επιλογή 2. Επιπλέον όμως καθιερώνει μια νέα δραστηριότητα για τη δημιουργία ενός κόμβου ΕΙΤ σε κάθε κράτος μέλος, έτσι ώστε να αυξηθεί ο συνολικός αντίκτυπος του ΕΙΤ. Το ΕΙΤ θα υλοποιήσει άμεσα τους κόμβους ΕΙΤ, έτσι ώστε να προωθηθεί η ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης μέσω της στήριξης συνεργατικών σχεδίων σε μικρότερη κλίμακα σε σχέση με τις ΚΓΠ.

Θα υπάρξει μόνο μία νέα ΚΓΚ.

Και οι τρεις επιλογές θα έχουν νομοθετικές επιπτώσεις για την τροποποίηση του κανονισμού για το ΕΙΤ και το νέο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του ΕΙΤ.

Η επιλογή 2 είναι η προτιμώμενη επιλογή, καθώς με αυτή, από τη μία, υλοποιούνται οι στόχοι της πρωτοβουλίας και, από την άλλη, συνεκτιμώνται οι διαθέσιμοι πόροι και εξασφαλίζεται ο μεγαλύτερος δυνατός αντίκτυπος στην οικονομία και την κοινωνία.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλ. επιχειρηματικές εταιρείες/οργανώσεις, ακαδημαϊκά/ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και πολίτες της ΕΕ, εξέφρασαν την ευρεία στήριξή τους στα επιμέρους μέτρα της επιλογής 2 στο πλαίσιο διαβούλευσης. Συγκεκριμένα, τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό όσον αφορά την ανάγκη να ενισχυθεί η ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και του δυναμικού καινοτομίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Συμφωνούν επίσης με την ανάγκη στενότερης διασύνδεσης μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ και των ΚΓΚ, αφενός, και του περιφερειακού και τοπικού περιβάλλοντος και στρατηγικών, αφετέρου.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή θα επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στο ΕΙΤ κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Θα εμβαθύνει την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης, θα συμβάλει στην ενίσχυση των οικοσυστημάτων καινοτομίας και θα αυξήσει την καινοτομία και την επιχειρηματική ικανότητα στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Θα συμβάλει στη μείωση των κενών δεξιοτήτων σε κίριους τομείς της οικονομίας· θα διευρύνει την ανταλλαγή γνώσεων και τη δικτύωση σε οικοσυστήματα καινοτομίας· θα προωθήσει την αποτελεσματική και αποδοτική δημιουργία νέων επιχειρήσεων· θα αυξήσει την ποιότητα της επιχειρηματικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, θα αυξήσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα το επίπεδο των ιδιωτικών επενδύσεων στις ΚΓΚ και θα τις στηρίξει πιο αποτελεσματικά ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας

του ΕΙΤ. Τέλος, θα επιτρέψει στο ΕΙΤ να διευρύνει και να βελτιώσει σταδιακά την περιφερειακή εμβέλειά του σε χώρες με χαμηλές και μέτριες επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Σε σύγκριση με το βασικό σενάριο, η επιλογή 2 συνεπάγεται αύξηση του διοικητικού κόστους του ΕΙΤ που συνάδει με τη συνολική αύξηση του προϋπολογισμού του ΕΙΤ κατά την περίοδο προγραμματισμού. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται στις ανάγκες στελέχωσης του και στην ανάπτυξη μεγαλύτερων ικανοτήτων και εμπειρογνομosύνης στο ΕΙΤ. Το κόστος συμμόρφωσης και εφαρμογής που συνεπάγεται η προσαρμογή του μοντέλου χρηματοδότησης αναμένεται να είναι υψηλότερο για τις ΚΓΚ που συστάθηκαν κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας του ΕΙΤ, καθώς θα χρειαστεί να προσαρμοστούν οι ήδη υφιστάμενες διαδικασίες και τα συστήματα λειτουργίας. Το κόστος αναμένεται να είναι σχετικά χαμηλό για τις ΚΓΠ που βρίσκονται στο στάδιο εκκίνησης της λειτουργίας τους.

Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Η προτιμώμενη επιλογή 2 θα συμβάλει στη δημιουργία μιας δεξαμενής ατόμων με υψηλές δεξιότητες που θα ωφελήσει τις επιχειρήσεις, τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Οι δραστηριότητες δημιουργίας νέων επιχειρήσεων θα τονωθούν χάρη στην καλλιέργεια ανοιχτού πνεύματος, στην ενίσχυση της διαφάνειας και στις απλουστευμένες διαδικασίες στις ΚΓΚ, με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των νεοσύστατων επιχειρήσεων.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές;

Όχι.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Όχι.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η υλοποίηση της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής θα αποτελέσει αντικείμενο τακτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το ΕΙΤ, με βάση ειδικό πλαίσιο δεικτών επιπτώσεων, θα παρακολουθεί συνεχώς σε ετήσια βάση τις επιχειρησιακές επιδόσεις και τα αποτελέσματα των ΚΓΚ. Η Επιτροπή θα διενεργήσει ανεξάρτητη ενδιάμεση αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων του ΕΙΤ το 2024, παράλληλα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».